

W roku 1934 ma być most oddany do użytku publicznego.

Przypuszczalne koszty budowy mają wynosić 4.8 milionów koron. W sumie tej zawarte są koszty budowy łuku jak również wiadukty dojazdowe za wyjątkiem zachodniej części lewobrzeżnego dojazdu. Przewidywana ilość betonu, który będzie zużyty, wynosić ma 22000 m³ i 1750 tonn żelaza. Na stalowe rusztowanie razem z jego podporami (okrągło 1000 tonn stali) oraz montażem przewidziany jest wydatek 550000 koron.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI DROGOWEGO
INSTYTUTU BADAWCZEGO PRZY POLITECHNICE
WARSZAWSKIEJ ZA OKRES OD DNIA 1.IV.1932 R. DO
DNIA 1.IV.1933 R.

(Czwarty rok istnienia).

Czwarty rok prac Instytutu obejmował przeważnie zagadnienia praktyczne, które wysunęła technika drogowa.

Jedną z prac Instytutu było poprawienie własności asfaltów krajowych do celów powierzchniowych. Praktyka drogowa wykazała, że w okresie zimowym własności tych asfaltów

zmieniały się niekorzystnie, powodując kruszenie i odpryskiwanie.

Na skutek badań przeprowadzonych przez Instytut wraz z rafinerjami krajowymi, usunięte zostały zauważone braki, przyczem uzyskano zadowalniające wyniki w praktyce drogowej. Sprawozdanie z powyższych badań zamieszczono w biuletynie Nr. 4.

Bezpośrednio po ukończeniu prac nad asfaltami powierzchniowymi, powierzone zostały Instytutowi badania kontrolne klinkieru drogowego, dostarczanego do budowy dróg klinkierowych.

W związku z tem Instytut opracował sposób pobierania próbek do badań, oraz metody badań klinkieru drogowego na podstawie których przeprowadzone były prace w okresie letnim (do grudnia 32 r.).

Po ukończeniu sezonu drogowego, przystąpił Instytut z polecenia Ministerstwa Komunikacji do poprawienia metod badań i norm własności klinkieru drogowego, ustalonych poprzednio, przyczem prace te zostały ukończone w końcu marca 1933 r., a wyniki zamieszczono w biuletynie Nr. 4.

Następnem zagadnieniem o charakterze czysto praktycznym było uruchomienie przez Instytut badań laboratoryjnych nawierzchni bitumicznych.

Ten dział prac obejmował zarówno analizy i nastawienia materiałów wyjściowych, jak również analizy gotowych nawierzchni.

Prace analityczne pozwoliły na ocenę ustalonego w roku poprzednim projektu metod badania mieszanek mineralno-bitumicznych i wycinków z nawierzchni bitumicznych, oraz wprowadzenia poprawek uznanych za konieczne, a ujawnionych w czasie prac.

Wyniki zamieszczone zostały w biuletynie Nr. 4. Poza tem w ciągu całego okresu sprawozdawczego przeprowadzał Instytut badania materiałów kamiennych, nadsyłanych zarówno przez instytucje rządowe, samorządowe, jak również firmy i osoby prywatne, oraz analizy sprawdzające lepisszcz bitumicznych (asfaltów i smół) głównie pochodzenia krajowego.

Prace normalizacyjne Instytutu, który współpracuje z P.K.N. jako komisja drogowa, prowadzone były w dziedzinie lepisszcz

bitumicznych, przyczem poprawiony i uzupełniony przez podkomisję lepszsz bitumicznych projekt metod badania asfaltów, przesłany został do P.K.N. celem opublikowania.

Również rozpoczęto przesyłanie P.K.N. publikacje projektów normalizacyjnych materiałów kamiennych, które w roku ubiegłym zostały sprawdzone praktycznie i odpowiednio uzupełnione. Do dnia 1.IV.33 r. przesłano do P.K.N. projekt normalizacji nazw i wymiarów materiałów kamiennych.

Zgromadzony w roku ubiegłym materiał, dotyczący wyników krzemiesowania został zużytkowany, przyczem odnośna praca Instytutu jest na ukończeniu.

Staraniem Instytutu wydane zostały w powyższym okresie:

a) Biuletyn Nr. 3, zawierający sprawozdanie z działalności za trzeci rok istnienia Instytutu, oraz prace normalizacyjne, uskutecznione w tym okresie;

b) Słownictwo z zakresu naturalnych materiałów kamiennych, mające związek z prowadzonymi przez Instytut pracami nad słownikiem drogowym.

Poza tem Instytut zamieszczał sprawozdania z prac w „Wiadomościach Drogowych”. Nr. 62 maj 32 r., Nr. 63 czerwiec 32 r., Nr. 64 lipiec 32 r., Nr. 65 sierpień 32 r., i Nr. 67 październik 32 r.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 8 posiedzeń.

Zestawienie wykonanych przez Drogowy Instytut Badawczy przy Politechnice Warszawskiej badań i analiz w okresie od dnia 1.IV.32 r. do dnia 1.IV.33 r.

Materiały kamienne.

1. Zbadano na przydatność do celów drogowych próbek materiałów kamiennych pochodzenia naturalnego	56
2. Zbadano na przydatność do celów drogowych próbek klinkierów drogowych	286
3. Zbadano na przydatność do celów drogowych kostek ze szlaki wielkopiecowej	1
4. R ó ż n e.	
a) Badania makroskopowe i mikroskopowe próbek piasku, tłuczni i kamienia naturalnego	6
b) Wykonano analiz sitowych i chemicznych mączki wapiennej z „Fabryki Związków Azotowych—Chorzów” .	2

Asfalty drogowe.

1. Zbadano asfaltów drogowych z polecenia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Pow. Zarządów i firm prywatnych. 75

Smoły drogowe.

1. Zbadano smół drogowych i smół stabilizowanych z polecenia instytucji rządowych, samorządowych i prywatnych 10

Emulsje bitumiczne.

1. Zbadano emulsji bitumicznych z polecenia firm prywatnych 2

Nawierzchnie bitumiczne.

1. Zbadano próbek gotowych nawierzchni bitumicznych oraz materiałów wyjściowych na polecenie instytucji rządowych, samorządowych i firm prywatnych 56
2. R ó z n e.
- a) Badanie wpływu soli na nawierzchnie bitumiczne 1
- b) Badanie zawartości bitumu w blocie zebranem z nawierzchni bitumicznej 4

Szkło wodne.

1. Wykonano analiz szkła wodnego z polecenia Ministerstwa Komunikacji i firm prywatnych 3

Analizy chemiczne.

1. Wykonano analiz chemicznych piasku 2

Sprawozdanie rachunkowe.

Przychody.

1. Saldo na dzień 1.IV.32 r.. . . . . Zł. 8.335.74
2. Wpływ od Ministerstwa Komunikacji, jako należność za wykonane badania materiałów drogowych . . . . . „ 6.000.00
3. Wpływ z Banku Gospodarstwa Krajowego wg. ord. Kwestury 3290 z dn. 25.V.32 r. . „ 1.500.00

4. Wpłacono do Kwestury Politechniki Warszawskiej za wykonane przez D. I. B. analizy i badania dla poszczególnych instytucji rządowych, samorządowych i firm prywatnych . .	Zł. 13.662.05
5. Wpłacono do Kwestury Politechniki Warszawskiej za wydawnictwa D. I. B.	" 70.00
razem . . .	<u>Zł. 29.567.79</u>

Rozchody.

1. Wg. ks. inw. Dział II (aparaty i pomoce naukowe)	Zł. 1.687.14
2. Wg. ks. inw. Dział IV (narzędzia warsztatowe)	" 20.00
3. Wg. ks. inw. Dział V (książki i czasopisma)	" 86.80
4. Wg. ks. inw. Dział VI (sprzęty i narzędzia gospod.)	" 43.00
5. Wg. książki materiałowej	Zł. 3.252.14

z czego:

Wydatki gospodarcze	Zł. 1.006.34
Wydatki kancelaryjne	" 216.20
Szkło laboratoryjne	" 466.27
Odczynniki chemiczne	" 463.03
Opłaty stemplowe i pocztowe	" 82.50
Wydawnictwo biuletynu i różne	" 1.017.80
6. Wg. książki kasowej kontowej	Zł. 18.224.55

z czego:

Wynagrodzenie pracowników przy wykonywaniu analiz, obróbce materiałów kamiennych wynagrodzenie maszynistki i laborantki	Zł. 15.372.61 ¹⁾
Koszta sprowadzania przesyłek	" 277.15
Instalacje, naprawy, szlify	" 2.171.29
Różne (opłata telefonu)	" 403.50
razem . . .	<u>Zł. 23.313.63</u>

¹⁾ Do sumy 15.372.61 doliczone zostało wynagrodzenie 1030 zł, należne pracownikom D. I. B. w dn. I.IV.33 r., a pobrane z kasy Kwestury w dn. 31.III.33 r. Rzeczywista suma zatem wydatkowana na wynagrodzenie za rok sprawozdawczy wynosi Zł. 14.342.61.

Przychody do dnia 1.IV.33 r. .	Zł. 29.567.79
Rozchody do dnia 1.IV.33 r. .	„ 23.313.63
Saldo w dniu 1.IV.33 r. . . .	Zł. 6.254.16

Księga inwentarza ruchomego Drogowego Instytutu Badawczego przy Politechnice Warszawskiej.

Przybyło w roku sprawozdawczym:

W Dziale II aparaty i pomoce naukowe	pozycji 7
W Dziale IV narzędzia warsztatowe	pozycji 1
W Dziale V książki i czasopisma	pozycji 1
W Dziale VI sprzęty i narzędzia gospodarcze . .	pozycji 2

Książka materiałowa Drog. Inst. Badawczego przy Politechnice Warszawskiej obejmuje następujące działy:

Szkło laboratoryjne

Odczynniki chemiczne

Przybory kancelaryjne, gospodarcze, opłaty stemplowe, pocztowe i różne.

Ogółem zapisano pozycji 289.

Książka kasowa obejmuje: wynagrodzenie pracowników, koszty sprowadzania przesyłek, instalacje, naprawy i różne.

Program prac Drogowego Instytutu Badawczego przy Politechnice Warszawskiej na okres od dnia 1.IV.1933 r. do dnia 1.IV.1934 r.
(Piąty rok istnienia).

Materiały kamienne.

B a d a n i a.

a) Dalsze prowadzenie badań materiałów kamiennych naturalnych i sztucznych, używanych do celów drogowych.

Prace normalizacyjne i badawcze.

a) Normalizacja własności i metod badania klinkieru drogowego.

b) Dalsza charakterystyka i ocena materiałów kamiennych, dostarczonych z kamieniołomów krajowych, zwłaszcza pod względem ich przydatności do budowy nawierzchni bitumicznych.

Asfalty drogowe.

Badania.

- a) Analizy asfaltów i emulsji bitumicznych, używanych do celów drogowych.
- b) Badania nowych asfaltowych lepiszcz drogowych.

Smoły drogowe.

Badania.

- a) Analizy smół drogowych, smół stabilizowanych i emulsji smołowych używanych do celów drogowych.
- b) Badania nowych lepiszcz smołowych.

Prace normalizacyjne.

- a) Rewizja dotychczasowych norm smołowych.

Nawierzchnie bitumiczne.

Badania.

- a) Analizy nawierzchni bitumicznych.

Ogólne.

- a) Prace nad słownikiem drogowym.
- b) Prace badawcze.

Kierownik Instytutu (—) *M. Nestorowicz*

PRZEGLĄD CZASOPISM TECHNICZNYCH.

(Kwiecień 1933).

I. Zagadnienia finansowe, ekonomiczne i organizacyjne gospodarki drogowej.

1. Auto Nr. 5. Maj 1933 r. Jan Erlich. List z Włoch. „*Polityka drogowa faszyzmu*”. „*Nowa sygnalizacja ruchu ulicznego w Medjolanie*”.

Z okazji 10-lecia faszyzmu ukazało się sprawozdanie Państwowego Autonomicznego Funduszu Drogowego we Włoszech z działalności w pierwsze 4 lata jego istnienia, w którym się podaje:

W momencie marszu na Rzym (październik 1922 r.), sieć drogowa włoska składała się z przeszło 170 tysięcy km dróg trzech typów: 20622 km